

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefon száma 124.	Felolvasó szerkesztő Dr. Kiss Pál. FELOLVÁS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 03.	Szerkesztőség és kiadóhivatal Dessau-újtér 7. szám alatt	Hír detései díjazás szerint közlünk
---	--	---	-------------------------------------

A beteg ember

szálmalmas szerepében vergődik az osztrák-magyar monarchia. Nem kell ide már semmi híresztelés, sem a kárnak tudományos megálapítás. Ezek nélkül is mindenki láthatja s a kiket rossz sorsunk e beteg szervezet részéhez kötött, nagyon is érezzük a katasztrófa közeledését.

A mint a volt beteg ember, Törökország belepusztult a betegségébe, Ausztria-Magyarország se kerül el ugyanezt a sorsot.

A lélekharang kötelét már is ráncigálják. Keletről is, meg nyugatról is hatalmas kezek mozognak s készülnek Ausztria-Magyarország felosztására.

Éppen olyan naiv ember volna, a ki ennek a végzetnek az útjában nem binnne s nem látná a véget, mint azok, a kik sohas tudtak rá gondolni arra, hogy az egykor rettegett s később is mindig hatalmasnak tartott Törökország az első erősebb fuvallatra — rövid pár hónap alatt — elbukik s részeire foszlik.

Ideig-óráig még cáfolhatják a pétervári s párisi híreket, melyek a monarchia felosztásának az elhatározásáról szólnak, ez a felosztás csak bekövetkezik. Olyan bizonyosan, mint a hogy a nap minden reggel felkel, este lenyugszik és sokkal hamarabb, mint a hogy a nehéz gondolkodású diplomácia el tudja képzelni.

Mert nem kell ide semmitéle elhatározás, avagy éppen erőszakos fellépés: az osztrák-magyar monarchia megától hull szét. Betegsége már sokkal akutabb, mint hogy bármitéle kuruzslás segítene rajta.

Ez a monarchikus élet, mely itt folyik, nem is vezethet másra, mint a szétzúllásra. A monarchia sorsát intéző hatalmak mintha szánt-szándékkal siettetnék a felbomlási folyamatot. Keresse se lehetne találni alkalmasabb eszközöket az államjogi kapcsolat szertehullajtására, mint amilyeket bölcs államférfiak — innen is, tulnan is — de leginkább innen — napról-napra mind erősebben produkálnak. Csodának kell tartanunk, hogy a mai kormányzati rendszer mellett a vég még nem következett be.

Az önálló nemzeti érvényesülésnek sehol sem állanak már útjába ezen a világon s azt a rendszert meg, mely éppen a jogilag is meg-

levő nemzeti önállóságot akarja tüzzel-vassal elpusztítani, ezt a rendszert nem is lehet má már ebbe a világba valónak tekinteni se. Itt pedig elsősorban nálunk Magyarországon ma ez az öröletes rendszer tartja orgiáit. Hatalmasabb ma ez a rendszer itt, mint bármikor is és báhol is lehetett.

Az egyéni emberi tehetség és akarat fejlődésének ma mindenütt a szabadságjogok éltető fénye mutatja az útját s az emberi nemes törekvéseket a szabadságjogok áldó melege edzi, duzzasztja s hajtja az isteni erők határáig. Nálunk erőszakkal vonják el az emberi szabad fejlődés elől a szabadságjogokat s durva kezekkel vernek itt le minden emberi és nemzeti akaratot.

Az volna hát csoda, ha még sokáig megállhatna ez a monarchia. Közepette annak a minden oldalról ostromló áramlatnak, mely ezt az ósdi, csunyán lejárt, rohasztó rendszert még közelébe se tűrheti meg.

A szerteztülés felé haladó uton nem kesergünk s a lábaink elé kerülő romok fölött nem fogunk sajnálkozni. A mai rohadt világ pusztulása után keletkező új világtámadását óhajtvá várjuk s ennek az eljövendő új világnak mi csakis örülhetünk. Mert se kesergésre, se sajnálkozásra nincsen okunk, de annál több okunk van arra, hogy örüljünk a monarchia szét hullásának. Mi az új alakulatban már nem veszülhetünk. Mi csakis nyerhetünk és bizonyosan nyerünk. Ennél kevesebb emberi és nemzeti jogunk már sohas és sehose lehet s ennél keservesebb, nyomorultabb helyzetünk, mint a mostani, még el se képzelhető.

Hogy mi lesz a monarchiával, ne kutassuk. Nincs okunk arra, hogy valami nagyon törődjünk ezzel a kérdéssel. Hogy mi lesz a mi országunkból, Magyarországból, minket ez érdekel. Ezt azonban bizonyosan jól tudhatjuk. Mert csak nem is nehéz a kitalálása.

Ha a monarchia szétfoszlik is elemeire, mi itt maradunk, a hol most vagyunk. És úgy maradunk itt, mint szabad, önálló ország, melynek nemzete tehetsége s akaratára szerint haladhat előre akadálytalanul a fejlődés és haladás útján boldogsága felé.

A milyen nagy és fontos érdek, hogy Európa közepén ne botránkoztasson és ne veszélyeztessen itt

minden emberi és nemzeti haladást Ausztria, éppen olyan nagy és fontos érdeke Európának, hogy itt megálljon és önálló, szabad országot alkosson a minden emberi és nemzeti fejlődésre és haladásra kiválóan képes magyar nemzet!

MI UJSÁG A POLITIKÁBAN.

A szász képviselők kiléptek a munkapártból — Mungóék új kölcsönrel nyomorítják meg az országot.

A szász képviselők már régebben tudtak Koppony Vilmos képviselőtársuk azon szándékáról, hogy a délvideken és Nyugatmagyarszágon élő németek érdekében kiván a nemzetiségi vita során felszólalni. Tegnap Koppony felszólalt s a miniszterelnök figyelmebe ajánlotta nemcsak a szászoknak, hanem az ország többi németeleinek és svábainak védelmezését.

A felszólalás elsősorban a szász képviselők között kellett feltűnést és Melzer Vilmos, a szászok vezetője, rögtön ki is jelentette, hogy a szászok nem azonosítják magukat Koppony felszólalásával, mert a szász politika megtiltja, hogy ők sváb dolgokba politikailag beavatkozzanak.

Gróf Tisza István is felelt Koppony felszólalására s kijelentette, hogy az a szerep, hogy az erdélyi szászok kvázi odaálljanak a délmagyarországi vagy nyugatmagyarországi svábság külön hivatott protektorai gyanánt, vagy rossz akaratú agitatórius tevékenység, vagy jóindulatu politikai dumme augusztozkodás, a melynek szintén igen kellemetlen következményei lehetnek.

Koppony Vilmos a Tisza beszéde után nyomban kijelentette szász képviselőtársainak, hogy Tisza válasza miatt kilép a nemzeti munkapártból. A kilépőlevelet a nemzeti munkapárt elnöksége ezideig még nem kapta meg. A mi értesülésünk szerint, amennyiben Koppony Vilmos kilép a munkapártból, példáját követni fogja Brandsch Rudolf is, a ki ebben a kérdésben még intranzigensebb álláspontot képvisel, mint Koppony.

Még le sem zárták a félmilliódos kölcsön aktáit, máris híre érkezik, hogy Tiszáék újabb százmilliókkal akarják megterhelni az adósságok alatt roskadozó országot. A „Wiener Allgemeine Zeitung“ jelenti, hogy a magyar pénzügyminiszter 295 millió koronás újabb kölcsönt fog felvenni. Ebből 229 milliót beruházásokra, 66 milliót pedig hadügyi kiadásokra fognak fordítani. De mivel ez az utóbbi összeg előreláthatólag nem lesz elegendő, valószínűleg erre a célra még egy újabb kölcsönt fog igénybe venni. A műveletet az 1914-15. tél folyamán fogják keresztülvinni.

Autóbuszjárat Makó — Nagyszentmiklós között.

A Vásárhely-nagyszentmiklósi „kávédaráló“ veszedelmes versenytársat kap.

Aki valaha a Hódmezővásárhely nagyszentmiklósi vonaton utazott, annak bizonyára eszébe jutottak az összes vicinális vasutakról szóló adomák. Nincs ez országban vicinális vasut, ameyik lassabban s kényelmelenebbül döcögne, mint ez a mi ugynevezett nagy vasutunk. Emellett még az a hibája is van, hogy a menetrendje oly fura, hogy jóformán senkisé nem használhatja.

Aki Makóról Vásárhelyre akar utazni, akkor ér be ezen a vonaton Vásárhelyre, mikor már piacot, bírósági tárgyalást eikésit. Ha pedig este indul ezen a világvonaton, akkor olyan időben ér Vásárhelyre, hogy vacsorát s szállást csak nagynehezen kaphat.

A makói közönségnél sokkal jobban érzik a rossz közlekedés s menetrend hátrányait a csanádi falvak, amelyek igazán meg vannak verve ezzel a vasutal. Se Makóra, se Nagyszentmiklóstra nem tudnak idejében bejutni ezen a vasuton.

A csanádi érdekelt falvak már régóta tervezik, hogy valami úton-módon segítenek ezeken a lehetetlen közlekedési viszonyokon.

Végre aztán egy makói származású ember vette kezébe az ügyet, akinek aztán sikerülni is fog ezt a kérdést dülőre vinni.

Tisztelettel értesitem Makó város és vidéke nagyérdemű közönségét, hogy **üzletem átalakítása miatt** május hó 1-éig készpénzfizetés mellett **10% pénztári engedményt** nyujtok. **Urbán István** rőfös- és divatáru kereskedő.

Nagycsanád község érdemes jegyzőjének Strausz Gyulának érdeme, hogy legközelebb teljesen modern közlekedési viszonyai lesznek a csanádi községeknek.

A derék jegyző autóbusszjáratot tervez Makó-Nagyszentmiklós között. A jegyző terve az érdekelt községek teljes helyeslésével találkozott s így az autóbussz részvényszerűsége a fent említett utszakasok közötti közlekedésre legközelebb megvalósul.

Az autóbusszjáratok úgy vannak tervezve, hogy a csanádi községek lakói még idejekorán leérhessenek úgy a makói, mint a nagyszentmiklói piacokra s a bírósági tárgyalásokra is.

Egyelőre két autóbussz fog közlekedni, melynek viteldíjai mérsékeltebbek lesznek a vasuténál s hogy kényelmesebb, gyorsabb lesz az utazás azt mindenki elképzelheti. Mindamellett csatlakozása lesz az utóbusszjáratnak az Apátfalvai vonalközlekedésekhez is.

A nagyszabású s egészséges terv igen nagy fontossággal bír ránk makóiakra is, mert piacaink sokkal élénkebbek lesznek, de meg a makói ipar és kereskedelem is igen nagyot nyer azzal, ha vevőközönsége a csanádi falvak közönségével szaporodik.

Minket makóiakat ez a terv közelről érdekel s igazán módját kell ejtelnünk, hogy a legnagyobb rokonszenvűnkkel nyilvánítsuk a kitűnő terv mellett, melynek kivitele körül Makóvárosának sem szabad fukarkodni erkölcsi, sőt ha lehet anyagi támogatásával sem.

A velencei hajószerecsétlenség.

Ki a bűnös? Husz ismeretlen halott.

A velencei lagúnákban csütörtökön este felé hajóösszeütközés történt, amelynek ötvennél több halottja és körülbelül ugyanannyi sebesültje van. Ma megérkeztek a katasztrófa részletes hírei is, a melyek egész borzalmasságában állítják eléünk a rettenetes esetet. Az összeütközést az eddigi megállapítások szerint a személyszállító gőzös kormányosa okozta azzal, hogy a víz fölött keringő repülőgépeket figyelte ahelyett, hogy a közeledő torpedónaszádot kikérülte volna. A kormányos csak az utolsó pillanatban kapott észbe, amikor már nem segíthetett. A gőzös elfordításával még növelte a veszedelmet, mert így a torpedó éppen a közepén szelte ketté a propellernagyságu hajócskát.

A katasztrófa híre Európaszerte óriási megdöbbenést és nyugtalan-ságot keltett.

A borzalmas katasztrófa lefolyásáról és részleteiről a következők híreink számolnak be:

Mintegy nyolcvan utas volt a gőzös fődélzetén. Az utasok mind egy hidroplán röpülését nézték, a amely a Lidó fölött szállt el és az irányát felé röplött. De nemcsak az utasok nézték a hidroplánt, hanem a gőzös személyzete is. A kormányos elhagyta a helyét és egyik lábát keresztülfektette a korlátón, fél testével előrehajolt hogy jobban láthassa röpülőgépet. Ebben a percben éles fűty hallatszott: a „T. 56” torpedónaszád fűs futajt vontatva közeledett felénk. Ennek a jelzése volt a fűty, hogy a vaporetót figyelmeztette.

A kormányos ebben a percben elvesztette lélekjelenlétét. En azonnal fölismertem a veszedelem nagyságát, de még bízam a személyzet ügyességében. Csalódtam. A kormányos, aki nem számított rá, hogy a repülőgép nézésében meg fogják zavarni, teljesen magánkívül volt és nem tette meg a szükséges intézkedéseket, hogy az összeütközést megakadályozza. De még ha meg is adta volna az utasításokat, nem volt senki a gépházban, aki az utasításokat végrehajtotta volna. A gépész és a fűtő ugyanis szintén elhagyták helyüket, hogy a röpülőgépet nézzék. Amikor a kormányos végre intézkedett, már késő volt. A gépész és a fűtő a vízbe ugrottak és uszva megmenekültek.

Az utasokon rettenetes félelem veit erőt és velőtrázó kiáltások hallatszottak. A torpedónaszád személyzete a legnagyobb erőfeszítéssel igyekezett azon, hogy az összeütközést megakadályozza, de már késő volt: a torpedónaszád orra beleszaladt a gőzösbe és a baloldalt mélyen fölhasította. Rettenetes recsegés hallatszott. A gépház és a kabinok pillanat alatt megteltek vízzel és a hajó szédületes gyorsasággal süllyedni kezdett. Nem telt el egy-két perc és a gőzöst elnyelte a víz.

A vizsgálat nem tudta eddig megállapítani, hogy a szerencsétlenségnek a helyihajó vagy a torpedó parancsnoka volt-e az okozója? A torpedó parancsnoka azt állítja, hogy ő megtartotta a szabályos irányt, a helyi hajó azonban letért róla. Ezzel szemben a vaporetó utasai azt mondják, hogy a torpedó nem adott figyelmeztető jelzést s hogy csak akkor vették észre, a mikor már nem térhetett ki előle a vaporetó s a szerencsétlenség elkerülhetetlen volt. Másfelől meg tudvalevően a helyihajó kapitányát vádolják, sőt egész személyzetét, mert állítólag egy arra szálló vízi repülőgépet nézett és otthagytta szolgálai helyét.

A Szent Anna tengerészeti kórházban husz halott fekszik kitérítve, a kiről nem tudják, ki lehet. A lidói pap két embernek, a kit a hullámok partra vetettek, föladta a halotti szentséget, azután segített menteni. Sok embernél teljes eredménnyel végzett élesztési kísérletet. A megmentett embereket nyomban biztos helyre vitték, a hol mindent megtehtek megmentésükre. A haditengerészet moloros csónakjai késő estig cirkáltak a lagúnák környékén és holttesteket kerestek. Egy asszony, a ki a Santa Elena földézetén végig nézte a menekülő küzdelmét, megőrült.

A városban mélységes gyász uralkodik. A színházak zárva vannak és bezártak sok éttermet is. A német hadihajók fogadására tervezett ünnepek előkészítését abban hagyták. A lapok gyászkeretben jelennek meg. A mulatóhelyeket bezárták. Az egész városban sehoh sem szól a zene.

— Április 22-ikén szoznak Csanádbau. A honvédelmi miniszter ma rendeletet küldött Csanád vármegye alispáni hivatalához, melyben az ideai sorozások rendjét, illetve idejét tudatja az alispánnal. A rendelet szerint a sorozás Csanádban április hó 22-én kezdődik. A sorozás rendjét legközelebb fogjuk közölni.

A kiszombori paraszt — meg a szentmiklói gróf.

A gróftól nem szabad lopni — csak az országtól.

Még a télen történt, hogy Nákó grófnál cselékedett Horváth István. A szegény cselédember nagyon fázhatótt a szigorú kemény tében s bizony elemelintett vagy 10 korona értékű fát.

Hej, ez nagy bűn a szegény cselédnek a gróf urtól 10 korona ára fát lopni, mikor majd megveszi az isten hidege. Kíméletlen eljárás s nyomozás során kiderült a cseléd bűne s Kiszomboron ráütötték a tolvajlást szegény Horváth Istvánra s most eljárás indul ellene lopás miatt.

Bizony, bizony balkezes ember ez a szegény kiszombori béres. Tíz korona értékű fát lop muszájból, különben a rettentő fagyban elpusztult volna családostul.

Lám, lám, mennyivel jobb dolga van az ország tolvajainak, akik milliókat lopnak az ország sópénzeiből. Ezeket bizony nem üldöztetik se csendőr, se rendőr, sőt a miniszterelnök „tisztelt barátjai” ezek.

Ennek a szegény kiszombori parasztnak bizony jó lesz megtanulni, hogy máskor nem szabad a gróf urtól lopni 10 korona értékű fát. Lopjon az ország sópénzeiből, csináljon margitségi plakápnépanamát, akkor még feviheti az uristen a dolgát অন্যra, hogy a miniszterelnök ur tisztelt barátjának nevezheti.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Március 22. vasárnap Róm káth. Benedek a. Protesztáns Benedek a. Görög orosz március 8. Teofilakt Nap kel 6 óra 4 percekor, nyugszik 6 óra 12 percekor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő: Nyugaton a gyengülése várható. Sürgönyprognózis: Nyugaton enyhe. Déli hőmérséklet — 7-9C.

— Itt a tavasz. A kalendárium szerint a hivatalos tavasz a mai nappal vette kezdetét. Kora reggel azt hittük, hogy a verőfényes tavasz érkezett meg. Reggel bibor fényben kelt fel a nap, de csakhamar elborult és óriási szél keletkezett, melyet olykor-olykor szakított felbe csöndesebb, majd szapora hullású eső. Valóságos áprilisi idő volt. Azonban mint a földmiveléssel foglalkozó emberek állítják ez igen jó idő a vetésekre, mert a téli hó nem nedvesítette át a talajt. Az a legtöbb helyen rögös maradt és a gabona nem tudott kikelni. Most azonban már szűnik a panasz. Nehányszor jó eső esett és ha nem is gyorsan, de szép lassan fejlődnek a vetések.

— Károlyi Mihály — Amerikában. A „Budapesti” a legjobban informált helyről azt a szenzációs értesítést kapta, hogy Károlyi Mihály gróf holnap reggel hosszabb amerikai utra indul. Liverpoolban száll hajóra Kendének, a Newyorki Magyar Népszava szerkesztőjének és Zilinszky Istvánnak társaságában. Az a célja, hogy Amerikában bejárja mindazokat a helyeket, ahol tömegesen laknak magyarok és a belpolitikai helyzet ismertetésével

négyüléseken agitációs beszédeket tartson. Ez az agitációs körut folytatása volna annak a munkának, amelyet néhány év előtt Apponyi Albert gróf kezdett el Amerikában. Politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak Károlyi Mihály szenzációs elhatározásának.

— Justh Gyula a tengerparton. Justh Gyula Makó város nagy-névv képviselője az egyesült függetlenségi és 48-as párt elnöke tegnap reggel hét órakor a fiúmei gyorsvonattal elutazott Abbáziába, ahol pár hetet szándékozik eltölteni. Justh Gyulát tegnap meglátogatta Károlyi Mihály gróf, a függetlenségi párt ügyvezető elnöke és úgy a maga, mint a párt jókívánásait tolmácsolta nála.

— Eljegyzés. Holler György dr. ügyvéd a napokban tartotta egyezési ünnepélyét Zeidler Etelka urleánnyal, néhai Zeidler Rudolf gőzmalomtulajdonos kedves leányával.

— Az udvarok tisztán tartása. Megemlékeztünk már arról, hogy a rendőrkapitány szigorú rendeletet adott ki a háztulajdonosok részére, melyben kötelességükké teszi, hogy udvaraikról a szemetet e hó 30-ig kihordassák. Minthogy az udvarok egészségügyi vizsgálata elsejével kezdetét veszi, a rendőrkapitány ez oknál fogva felhívja az érdekeltet, hogy udvaraikat a jelzett időig annyival is inkább rendbe hozassák, mivel a mulasztók ellen szigoruan fog eljárni.

— A Kálvária-utcai ártézi kut fölösleges vize. A Kálvária-utcai ártézi kut egyike Makóváros legbővebb vízi ártézi kutainak. E kut fölösleges vizének elvezetéséről a tanács csak nem régen intézkedett és pedig akként, hogy utasította a város főmérnökét arra, hogy a kut fölösleges vizének a Szép-utcaiig való elvezetésére vonatkozólag készítsen tervet és költségvetést. A főmérnök munkálataival elkészült és azt ma terjesztette be a városhoz.

— Mi lesz a marosi fürdővel? Anyai bizonyos, hogy Makóvárosának éppen elég baja van a marosi fürdővel. A tél viszontagságai annyira megrongálták, hogy ki kell tatarozni, hogy aztán bérbe lehessen adni — megint Rankinnak. A fürdő kijavítására ma három ajánlattevő is akadt. A tanács mindahárom ajánlatot kikérte a mérnökségnek felülbírálás, illetve véleményezés miatt.

— Új padok a püspökkertben. Makó egyedüli nyilvános parkja, az ugynevezett püspökkert. Itt pihenne meg a makói ember s gyerek, ha volna min pihenni, mert bizony padok dolgában nagyon szegényül volt ellátva a püspökkert, most aztán a tanács jóvoltából új padok kerülnek a püspökkertbe. Csak aztán jó erős padok legyenek, amelyek dacolni tudjanak, egyrészt az időjárás viszontagságaival, másrészt a makói suhancok éretlenségeivel.

— Érdekes hangverseny az Otthon kávéházban. Érdekes hangverseny lesz vasárnap este az Otthon kávéházban. A héber liturgikus dalköltészet három hivatott művésze óriási siker mellett hangversenyezett szombat este a makói izr. szentegylet helyiségeiben. A fényesen sikerült hangverseny igazi gyönyörűséget szerzett a jelenvolt közönségnek, mert a régi évezredek daltok igazán gyönyörűen s a maguk erejükben csendültek fel a kitűnő művészek ajkán. A

Kölcsönt keresők figyelmébe!

Értesitem az iparos, kereskedő és gazdaközönseget, hogy hosszas utánjárásra sikerült több pénzintézet vezérképviselét megnyernem, amely kedvező feltételek mellett nyújt kölcsönt a hitelt igénylő közönségnek. Tekintve, hogy a mai súlyos gazdasági helyzetben még túl magas kamatláb mellett is elsőrendű banitációs vállalatok is csak alig kaphatnak kölcsönt, a helyi pénzpiacon jó szolgálatot vélek teljesíteni, amikor a legkisebb összegtől bármily összegig előnyös feltételű kölcsönt tudok szerezni. Hosszas működésem, melyet a pénzkölcsönök megszerzése és közvetítése terén eltöltöttem és e működésem alatt szerzett jó hírnevem garantálják, hogy ezen a téren a jövőben is a közönség érdekében és a legjobb eredménnyel működöm.

Tisztelettel

KENYERES IZSÓ

bankirodája Uri-utca (Böhm ház).

Földek eladását és vételét gyorsan és pontosan közvetítem.

Ingatlanok birtoka és eladása.

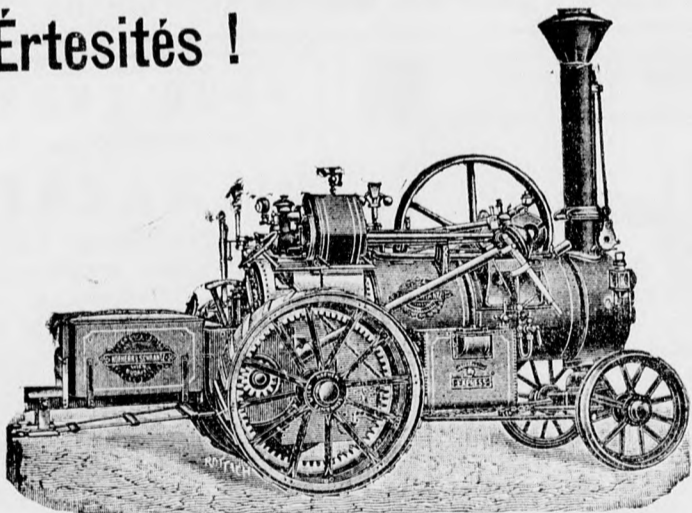
Skopál Ödön

üveg- és porcellánkereskedő Makó, Fötér (Böhm ház.)

Megérkeztek a legújabb villamos csillárok, asztali, fall-, függő petróleumlámpák, étkező-, kávé- és teáskészletek, mosdókészletek, alpacka- és diszműruk, valamint egyéb itt fel nem sorolt áruk, melyeket elismert olcsó áron árúsítok. Lakodalmi ajándékok eddig nem létezett választékban olcsón. Saját érdekében áll mindenkinek, hogy olcsó árainról

o o o meggyőződést szerezzen. o o o

Értesítés!

Van szerencsém a t. gazdaközönseget értesíteni, hogy mindig a legjobbat keresve, a tényleg legjobbnak ismert

Hofher-Schranz és Clayton-Schuttleworth

mezőgazdasági géppárok képviselőt átvetttem. — Ismert dolog ugyanis, hogy ezen egyesült két gyárnak gyártmányai minden gazdasági gépekben, különösen pedig

CSÉPLŐGARNITURÁKBAN

első helyen áll. EXPRESS és COURIER magánjáró mőzdonyai valamint a legmodernebb célszerű újításokkal bíró cséplőszekrényei ugy jóság, mint megbízhatóság tekintetében utólérhetetlenek. Saját érdekét szolgálja tehát azon gazda, aki ily szükségleténél bizalkmál hozzám fordul, mivel ezek beszerzésénél a legmesszebbmenő előnyöket biztosíthatom részére. Az eredeti

SACK RUDOLF TÜKÖRACÉL EKÉKET,

valamint DEERING aratógépeket változatlanul tovább vezetem, amelyeknek tavaszi szállitánya már megérkezett és a legnagyobb választékban áll t. vevőim rendelkezésére. Mindennemű gazdasági és hagsymakertészeti gépek dus raktára. Tisztelettel:

KUCSES KÁROLY

MAKÓ, SZECEDI UTCA.

OROSHÁZI kenyérsütőde

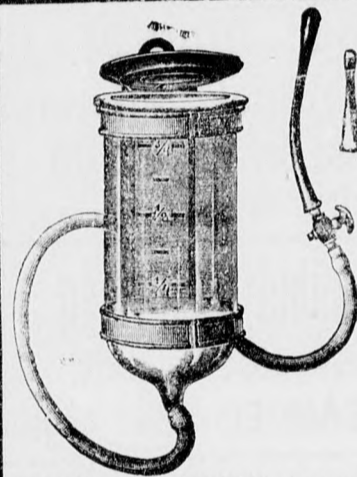
A FÖTÉREN Dr. Dózsa Simon ügyvéd ur házában

márc. 19-én megnyilt

ahol tiszta komlóval készített „SZARVAS“ védjeggyel ellátott kenyér a nap bármely idején frissen szerezhető be.

A fogyasztó közönség b. pártfogását kéri

Zeitler Gusztáv és Társa.

Gummi óvszerek

a legbiztosabb vegytiszta francia, angol és amerikai gyártmányu különlegességek. Gummi hólyag 12 drb finom minta, kisebb 2 K. 12 drb finom minta, nagy 2-40 K. „OLLA“ különlegességek urak részére. (Condome) Roulé nek is nevezik. Prima tucatja 4 K. Extrafinom tucatja 6 K. Superfinom tucatja 8 K. Mintagyűjtemény célszerű összeállításban 12 drb 4 K. 25 drb 8 K. Servedő angol acélrugóval, drbja 4 6 és 10 K. Suspensor (heretartó) drbja 50 fill., K. 1 K. 60 fill. és 2 K. Dianaöv (havibaj ellen) 6 drb betéttel, drbja 5 és 7 K. Irrigátor teljesen felszerelve 3 K. 60 fill., 4 és 5 K. Uterus spray női különlegesség 10 K.

PESSARIUM OCTUSIV (orvosi rendelésre) 5 koronától 15 koronáig Teljes szavatosság. A nem megfelelők kicserélése.

CSILLAG DROGÉRIA
MAKÓ, FÖTÉR.
TELEFONSZÁM 133.

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMÁ

Allein echter Balsam aus der Schatzkammer des A. Thierry in Pregrada bei Rovitch-Sauerbrunn

Utolérhetetlen hatású tüdő- és mellbetegségeknél, enyhíti a katarust, megszünteti a fájdalmat okozó köhögést. Torokgyuladást, rekedtséget és gégegyulladásokat megszüntet, valamint lázt, különösen jó hatású gyomorgörcs és kolika ellen. Gyógyhatású aranyér és altesti bántalmaknál, tisztítja a veséket, étvágyperjesztő, elősegíti az emésztést. Kitűnően bevált fogfájásnál, odvas fogak, szájbüznél, valamint az összes száj- és fogbetegségek, bülfogés ellen, megszünteti a száj vagy gyomortól eredő büzt. Jó hatású pántikagiliszta. Meggyógyít minden sebet, sebhelyt, orbánót, láztól eredő hólyagot, kelet, szemölcsöt, égési sebeket, megfagyott testrészeket, varrt és kiütést. Fülbántalmak ellen kitűnő hatású. Minden háznál különösen influenza, kolera vagy más járványoknál kéznél legyen.

Irjunk: Thierry A. Órangyal-gyógytárának Pregrada, Rohits mellett.

12 kis vagy 6 dupla vagy 1 nagy specialüveg 5-60 korona.

Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedemény

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcse.

Megakadályoz a megszüntet vérmelegedést, fájdalmas operációkat leggyakrabban feleslegesé tesz. Használatos gyermekágyas nőknél fájó emékek, telmegelődés, rekedés, emlékeményedés ellen. Orbánc, feltört lábak, sebek, dagadt végtagok, oedem, fekélyek, ütés, szurás, lővés, vágás vagy zúzódás által okozott sebeknél kitűnő gyógyhatású szer. Idegen testek eltávolítására mint: lüveg, száika, por, serét, tüske stb. kinövések, karbunkulus, képződmények, valamint bák ellen, fereg, rothadás, körömgüles, hólyag, égési sebek, hosszú betegségeknél előforduló felfekvésnél, verkeléseknél, fülfolyásnál, valamint kipállás esetén ceosomóknál stb. stb. kitűnő hatású. 2 tégely ára K 3-60 a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett kapható.

Budapestben kapható: Török József gyógyszerárban, valamint az ország legtöbb gyógyszerárban. Nagyban: Thalmyer és Seitz, Kochmeister utódi, Radanovits Testvérek drogeriáiban Budapestben kapható. Ahol nincs lerakat ott rendeljünk közvetlenül!

Thierry A. Órangyal gyógyszerárából, Pregrada, Rohits mellett.

Naponta friss pörkölt kávé.

Asztali és gyógyborok.

ÚJ FÜSZER- ÉS CSEMEGE ÜZLET.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy folyó hó 15-én főtérre a Bhm házban (megyeház és a Makói takarékkal szemben) a mai kor igényeinek megfelelő fűszer, csemege, bor és ásványvíz kereskedést nyitottunk, hol csakis elsőrendű friss árukat: cukrot, kávé, rizst, hüvelyeseket, teát, rumot cognacot, likört, pezsgőt, bort, mindennemű sajtokat, halakat stb. bocsájtunk a nagyérdemű közönség rendelkezésére a leghiszeletesebb és pontos kiszolgálás mellett.

Naponta friss prágai sonka és főlágottak.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve vagyunk Tisztelettel

Tengerics és Igaz.

Pezsgők, angol rumok, friss cognacok.

Friss töltésű ásvány és gyógyvizek.

Zeitler Rudolf és társai gőzmalom és jéggyár részvénytársaság Makó.

Ajánlja elsőrendű minőségű lisztjeit, korpát, decét magdarát, tengeri darát és kását, valamint fűszereket a legolcsóbb napi áron.

Detailélárusítás malmi üzletben, színházzal szemben, Ott Károlyval szemben és a Takarékek épületben levő üzletekben.

Vámörzés és csere a legjutányosabban eszközöltetik.

Sertés perzselésre száraz szalma, apró-jószágnak és soványdisznónak kifőzött törköly a legolcsóbb árban kapható
IRITZ SAMUEL özv. CÉGNÉL.

Hagymaföld, szabad gyökér és dinnyének, valamint herének alkalmas föld, Sack-ekével felszántva kiadó Iritz Miksánál.

Kiadó üzlet, esetleg műhely helyiség
Leipnik Sándor borkereskedése mellett.
Ertekezni lehet IRITZ SÁMUEL ÖZV. cégnél.

Rendkívüli feltűnést keltenek Pártos E. és Társa áruház

ujjannan bevezetett áru, eddig nem létezett olcsó árai.

- Női himzett ingek 1 korona 98 fillér.
- Női háló kabátok 1 " 98
- Női háló ingek 1 " 98 "
- Női nadrágok schiffonból 1 " 98 "
- Női nadrágok pargetből 1 " 98 "
- Diszes párnák 1 " 98 "
- Schiffon alsók 1 " 98 "
- Bluzok, aljak, pongyolák, reform ruhák, kostümök, leány ruhák, leány és női felöltők, női kalapok, eredeti párisi modellek.

Gyászárunkban állandóan nagy választék!
Valódi szörme gallérok, muffok kizárólagos raktára.

Tevédések elkerülése végett gyász esetekben tessék közvetlenül jelzett címhez fordulni s bevásárlásait ott eszközölni.

„ÓRANGYAL“
disztemetkezési vállalat.

Makó, Főter. Kenyérpiac, Tókey-féle házban

Makó város és vidéke leghiszeletesebb, legmegbízhatóbb, modern disztemetkezési vállalata. Mint mindig, ezután is legfőbb igyekezetem t. vevőimet szakszerű, szolid kiszolgálásban részesíteni a legnagyobb pontossággal, utólérhetetlen olcsó áron. Vállalatomat ismételtelen tetemesen megnagyobbítottam, nem kíméltem sem költséget, sem fáradságot a

legnagyobb raktárt létesítettem a temetkezéshez tartozó mindennemű kellékekből, szem előtt tartva a kor kívánalmait, miáltal abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy úgy az egyszerűbb, mint a legmagasabb igényű izléseket is páratlan, pompás díszszel, a legnagyobb megalégedésre szolgálhatom ki. Az én olcsó áruimmal és pontos kiszolgálásommal nem versenyezhet senki. - Továbbra is ajánlom magamat a n. é. gyászoló vevőközönségnek szives jóindulatu pártfogásába, vagyok mély tisztelettel:

ÖZV. GYURIK LAJOSNÉ

az „Órangyal“ disztemetkezési vállalat tulajdonosa. - Hullaszállítás és exhumálást az ország bármely részéről elvállalok.

Előforduló gyász esetekben csakis meghívásra megyek ki házhoz.

Nagy raktár keresztfákól száraz, jó minőségű, nagy választék érókoporsókból és műkoszorúkból.

Hét díszes gyászkesztyű, hűvös és nyitott, megfelelő behuzatokkal s mindennemű ravatalozás díjmentesen áll a vevők rendelkezésére.

POÓR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CREM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szeplő, májfolt, arc- és kézvrösség és mindentéle bőrtisztítatlanság ellen.

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijító szer.

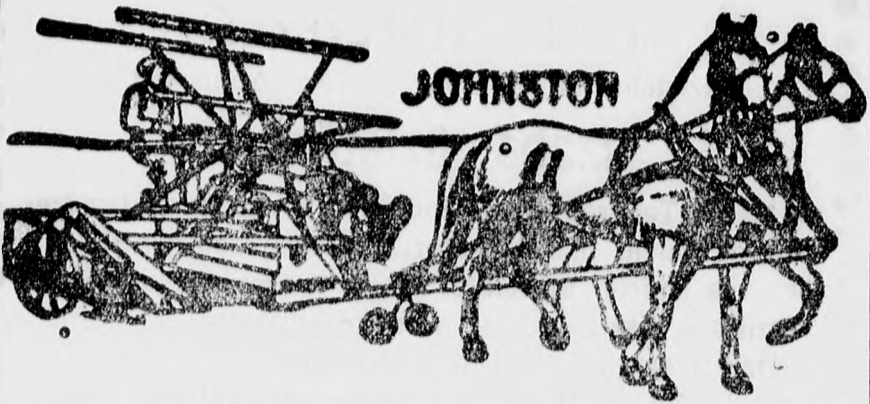
Árak: Vilma crém 1 korona, Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfijító 1 korona. Ezen piperezserok több kiállításán érmeikkel lettek kiűzetve.

Kitűnő minőségű horgosi rizling és siller borok kaphatók a KORONA - DEPÓBAN.

50 liter vételnél óriási árkedvezmény. Ajánlja saját termésű tiszta szilvóriumát, törköly és barack pálinkáját. Egyletek a március 15. bankettekire kitűnő siller borokat kaphatnak jutányos áron.

Szép kajszin baraczkfák, Kecskemét diadala!

Szép és nagy fajta gyümölcsöt termel, bő termő fajta. Szilva alanyra oltva.
Kapható: IRITZ MIKSÁNÁL.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a t. gazdaközönség becses tudomására hozni, hogy Szent János-tér 20. szám alatt (saját házámban

GAZDASÁGI GÉPRAKTÁRAMBAN

a legújabb modelű eredeti

JOHNSTON kéveköltős aratógépek már megérkeztek és azokat a legolcsóbb árban bocsájtom nagybecsű vevőim rendelkezésére.

Johnston-féle aratógépek Makón és környékén több mint 300 gazdánál működnek, azok legnagyobb megelégedésére, ami fényes bizonyítéka az aratógépek kifogástalan voltának, ugyszintén már megérkeztek a legújabb négyzetes kukorica ültetők is. — Ugy az aratógépek, mint a kukorica ültető gépek állandóan teljesen felszerelve vannak raktáron. Fontos még az, hogy aratógépek részei nálam egész éven át kaphatók. A legsürgősebb munkaidőben sem történik az aratásnál fennakadás. — Raktáron tartok kitűnő Sisal-féle kéveköltő zsineget, elsőrendű gépolajat, Bacher-féle ekéket amerikai tükörcél kormányoyal, Imperátor műtrágya és magvető gépeket, saját találmányu vessző utánzatu vaspálcás boronákat, répa és szecsakavágókat. — Egyuttal bátorokodom a t. gazdaközönség figyelmét felhívni a legmodernebb gépekkel és szerszámokkal felszerelt gépjavító műhelyemre, ahol mindennemű javításokat a legszakoszerűbben, jutányos áron készítek autogén hegesztő géppel a legkompikáltabb munkákat végzem. — Vizvezelek és fürdők teljes berendezését jutányos áron vállalom. — Magamat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel!

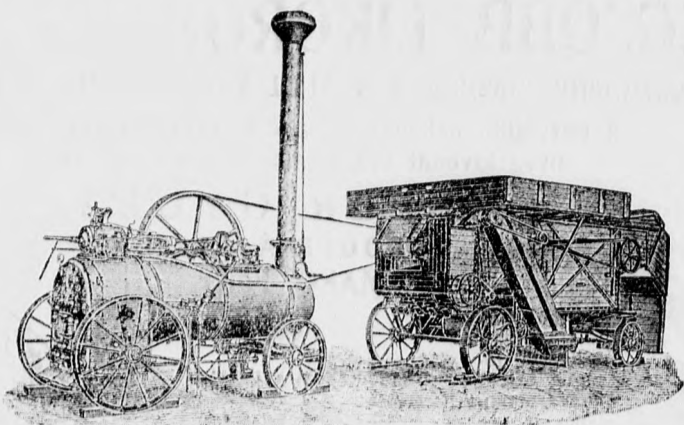
LIPTÁK BÉLA mezőgazdasági gépraktára és javító műhelye Makó, Szent János-tér 20. ujszám.

Saját készítésű szabadalmazott hagymakapák állandóan raktáron.

Részletfizetési kedvezmények.

Telefon szám 126.

Ha sikeresen akar hirdetni, hirdessen a „MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG“-ba.

A Magy. Kir. Államvasutak gépgyárában készült kéthengeres 14 légkörös

EREDETI MAGÁNJÁRÓKAT, szívógáz és benzinmotorokat, világhírű golyós csapágyas cséplőgépeket,

EREDETI KALMÁR ROSTÁKAT, a legkitűnőbb műtrágyaszóróval egyesített vetőgépeket, motoros fűrészeket és

MOTOROS DARÁLÓKAT.

A jelenkor legtökéletesebb tükörcél ekékek, eredeti Cormick-féle kéveköltős aratógépeket,

— FÜKASZÁLÓ GÉPEKET —

szállít eredeti gyári árakban és kedvező részletfizetés mellett

GLÜCK SAMU MAKÓ

a Magy. Kir. Államvasutak gépgyára vezérügynökségének képviselője.

Ha nyomtatványra van szüksége, rendelje meg a „Makói Független Ujság“ kiadóhivatalában.

Szőlőkarónak, korlátoknak, oszlopoknak, esetleg bognárnak akácfa kapható Iritz Miksánál.

AKI gyomorban szenved, szédülést, rosszullétet, hányási ingert érez, étvágyhiány, görcsökben szenved,

az tegyen kísérletet a Kárpáti-féle

„NOVICUM“ gyomorcseppekkel.

Sok ezer köszönőlevél tanuskodik a Novicum háziszser áldásos hatásáról

Egy hálalevelet közlünk, hogy mindenki rögtön láthassa, mi a NOVICUM HÁZISZER CSODAEREJE.

ORVOSI SZAKVÉLEMÉNY.

A Kárpáti-féle Novicum-mal behatóan foglalkoztam és úgy találtam, hogy ezen háziszser nemesak a gyomor különféle bajai ellen használható jó sikerrel, hanem összetételénél fogva a vese működést is elősegíti, ami által a szervezetben keletkező egyéb zavaroknak is elejét veheti. Kovásznán, 1909. aug. 6.

Dr. Zentay Dávid, járás orvos.

Tisztelt Uram!

9 évig fájt a gyomrom-minden orvosságot megpró, báltam, egy sem segített. Mig egyszer az Ön Novicum gyomorcseppjeit meg próbálva, éreztem a jó hatását és ezóta nem fáj a gyomrom, hála a jó istennek és köszönet Önnek. Most ismét kérek 6 üveg 2 koronást.

Mégegyszer fogadja há lámat a jó Novicumért. Szeged, 1911. augusztus 24 én.

Tiszteelője
Siha József,
hentes, Dobó-u. 37.

A NOVICUM háziszser kapható gyógyszerárakban 2 koronás, 1 kor. 20 f. és 60 f. üvegekben. Jó hatásért szavatol és ahol raktáron nem volna, oda 3 nagy, 5 közép v. 10 kis üveggel 6 k 22 fillérért BÉRMENTVE szállit az egyedüli készítő:

Kárpáti József

Árkos-Sepsiszentgyörgy, Kálvin-tér 6/a. sz.

Makón kapható: Sándor Zsigmond gyógy-szertárában és Popper Gyula drogériájában.

Budapesten kapható: Szabados Ódon „Hunnia“ gyógyszerárában, Erzsébet-körút 56. sz.

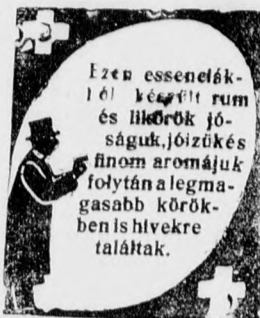
LEGJOBB LIKÖRÖK ÉS RUM

készíthetők házilag a CSILLAG-ESSENCIÁKKAL

a hozzájuk mellékelt készítési utasítás szerint. Egy üveg kivonat ára 50 fill. Kapható egyedül

POPPER GYULA

DROGÉRIÁJÁBAN
MAKÓ, Fötér.

Ezen esszenciák-
ból készült rum
és likörök jó-
ságuk, jóízűség
finom aromájuk
folytán a legma-
gasabb körök-
ben is hívekre
találtak.

Kaphatók következő fajokban

Absinth	Kávé
Aliszah kőmogy	Marnachino
Angol keserű	Meggy
Anisette	Monta
Ananász	Narancs
Cacao barna	Ószi barack
Chartreuse	Rosztopsin
Csészárkörtezőld	Róza
Curezo	Vanília
szesz	

ÜZLET ÁTHELYEZÉS.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy

szabó üzletünket

a Makói Takarékpénztár épületéből a zöldpiacra (Endrei Márton üzlete mellé) helyeztük át hol raktáron tartunk bel- és külföldi szöveteket nagy választékban, Saját készítésű kész férfi és gyermekruhákat. Külön mértékosztály magyar és német szabóságra.

Vevőinket szolid és pontos kiszolgálásról bizto-
sítjuk.

Teljes tisztelettel

Faludy Imréné és társa
férfi szabó.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tiszte-
lettel értesíteni, hogy Nagy István ur saját házában
(Dessewffy-tér 7. szám alatt) levő

czipész üzletét

átvettem és azt a mai kor igényeinek megfelelően ren-
deztem be és ezáltal abban a kellemes helyzetben vagyok,
hogy minden e szakmába vágó munkákat a legkényesebb
igényeknek megfelelően a legolcsóbban készíthetek.
Együttal van szerencsém tudatni, hogy mindennemű
férfi, női és gyermekcipőket raktáron tartok és azt olcsó
áron árusítom.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, tisztelettel

BÁNSZKY TAMÁS.

Egy fiu tanulónak felvétetik.

ÚJ NŐI KALAPTEREM MAKÓN

Tisztelettel értesítem Makó város nagy-
érdemű hölgyközönségét, hogy március
hó 15 en a Fötéren, Urbán István házában

NŐI KALAPTERMET NYITOK.

Felhívom a n. é. makói és vidéki hölgy-
közönség becses figyelmét, hogy kalap-
termemben

DUSKÉSZRAKTÁRT TARTOK

a legújabb divatú és legkényesebb iz-
lésnek megfelelő készárukból és formák-
ból, melyekből a

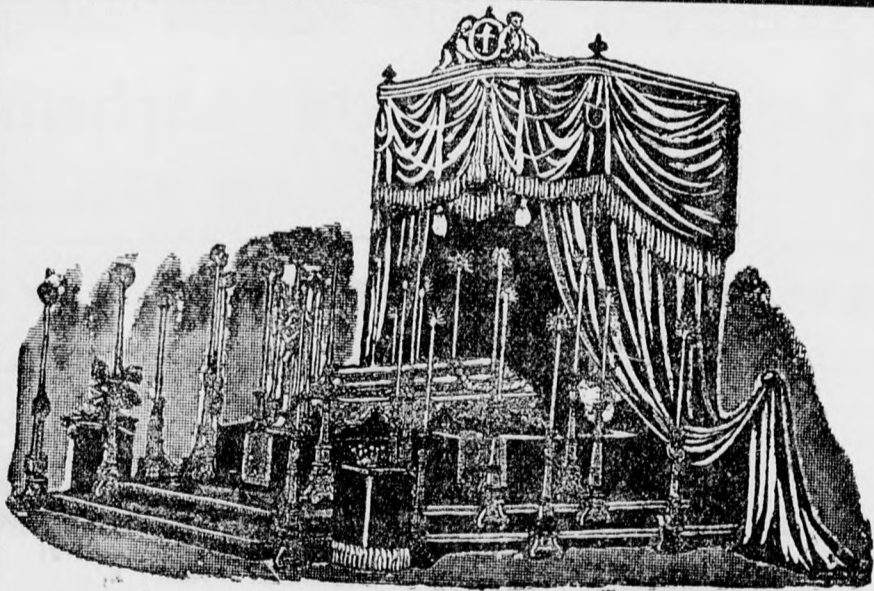
LEGNAGYOBB VÁLASZTÉK

áll a n. é. hölgyközönség rendelkezésére. — Midőn
mindezekre felhívom a n. é. hölgyközönség figyel-
mét, kérem megtisztelő megrendeléseiket és meg-
bizásait, melyeket postán és a legkifogástalanab-
bul teljesítek. — Magam és kalaptermem a n. é.
hölgyközönség jóindulatába ajánlom

Kiváló tisztelettel.

őzv. Kelemen Sándorné Weisz Rózsi.

Tanulóányokat felveszek.

vezetésű érc, tölgy, brillantin, köves, nikkell, selyem, bársony és selymezett brokáttal átvont, valamint minden színezett festésű fakoporsókat.

Kész szemfedők, halotti köntösök és sirkoszoru szallagok stb. Tölgyfa fejfák és jelző sirkeresztek.

Sirkoszoruk érc-, élő- és művirágokból 70 fillértől kezdve.

Diszgyászokcsijaimat és délszaki növénydiszítést teljesen díjtalanul bocsájtom a nagyérdemű gyászoló közönség rendelkezésére, ugyszintén ravatalozást díjtalanul végzem.

Célom az, hogy a nagyérdemű közönséget meggyőzzem üzletem szakszerű és legszolidabb alapon való vezetéséről és ezáltal a nagyérdemű gyászoló közönség teljes bizalmát mindenkorra megnyerjem.

Magamat a n. é. közönség nagybecsű pártfogásába és jóindulatába ajánlva, vagyok kiváló tisztelettel

MOLNÁR KÁROLY

Temetések felvétele éjjel Andrassy-u. 4. sz. (év. ref. ó-templom mellett.) a Horváth Nándor utóda cég vezetője.

ÉRTESETÉS!

HORVÁTH NÁNDOR-féle

disztemetkezési vállalatot MAKÓN Szegedi-utca

(GLÜCK-FÉLE HÁZBAN)

édes atyám megvette és annak vezetésével engem bizott meg.

Temetéseket a legegyszerűbbtől a legdiszesebb pompa-diszosztályig pontos és megbízható kegyeletteljes kiszolgálással rendezek.

Hullaszállítást és exhumálást bárholonnan bárhová pontosan és legszolidabb árak mellett eszközölöm.

Nagy választékban tartok raktáron különféle szi-

bársony és selymezett brokáttal átvont, valamint

nagy siker arra bírta az Otthon-kávéház kitudó gazdáját, hogy a művészeket megnyerte egyetlen fellépésre az Otthon-kávéházban. A nagyszerű hangversenyre belépő díj nincsen. Aki szereti a régi nép egyházi muzsikát, annak bizonyára gyönyörűséget fog szerezni ez a vasárnap esti hangverseny.

— Istentisztelet a reformátusoknál. Belvároson d. e. 9 és d. u. 2 órákor Nagy Károly, Újvároson ugyanekkor Bereczky László lelkész prédikál.

— A város jövedelme. A város fogyasztási adóhivatalánál a legutóbbi 10 nap alatt 3080 korona 29 fillér folyt be jövedelem címén, a melyet ma utaltak be a város kőpénztárába.

— A fekete álarc titka. E címen ismét egy szenzációs drámát mutat be vasárnap este a makói Uránia színház igazgatósága. A hol csak színpad került ez a meg-rázó és nagyon sok igazságot tartalmazó három felvonásos dráma, mindenütt óriási hatást ért el. A dráma meséje teljesen kiérvezhető és megérthető a mozi vásznon is és a kitűnő darabnak nemcsak alakjai, de azoknak cselekményei is teljesen megérthetők. A dráma után következő többi képek is mind megérdemlik, hogy minél nagyobb közönség nézze meg azokat.

— A makói sportklub közgyűlése. A makói sportklub március hó 26-án este fél hét órákor a Megyeház-utcai munkásokban (régii csendőrlaktanya) tartja rendes évnegyedes közgyűlést, melyre t. tagjait ezúton hívja meg. Egyben tudatja a sportkedvelő közönséggel, aki akár rendes, akár pedig partoló tagokul belépi öhajtanak, hogy a sportegylet helyiségében jelentkezni sziveskedjenek.

Felhívás. A makói szociáldemokrata munkások folyó hó 28-án este fél 8 órákor a Megyeház-utca 16. szám alatt levő „Munkás Otthon”-ban (volt csendőrlaktanya) felolvasást tartanak. Felolvasó Buchinger Mária Budapestről. Számos látogatást kér a rendezőség.

— Az élet meghosszabbítását évszázadok óta számos tudós és lakus tűzte ki feladatául az ember elmúlását elodázandó, — csodás elixíreket és fluidókat igyekeztek vegyíteni. Ezen kísérletek természetesen eredménytelennek bizonyultak, de megállapították, hogy az emberi kor határát testünket egészségben megtarthatjuk a Thierry A. gyógyszerész balsama és Centifolia kenőse használata által. Ezen két szer felülmúlhatatlan hatással bír, s gyomorbántalmak, göröcsök, köhögésműgér, eynálkásodás, lobosodás és se esüléseknél kiváló eredménnyel alkalmazhatók. Ezen szerek az időjárás befolyásától teljesen függetlenül mindig megtartják kitűnő hatásukat, soha el nem romlanak. Ügyelnünk kell azonban a valódi Thierry-féle preparátumokra, ne hogy silány utánzatokat kapjunk.

— Anyakönyvi hírek. Házasságra jelentkelezték: Gezdag János Surlaya Annával, Nagy Gy. Lajos Po csán Máriával, Kiss Imre Kereskes Annával, Nacs István Kiss Juliannával, Zsilák János Szentpétery Rozáliával. — Házasságot kötöttek: Köteles Imre Jóó Viktóriával, Biró István H. Kis Juliannával, Széll Miklós Rózsa Juliannával. — Elhaltak: Sándor Mátyás 8 hónapos, Kocsis Mária 17 éves korában.

A makói ref. egyház gondnoka közhírré teszi, hogy mindkettemetében és az új templom körül kivágott akácfákat árverés útján el-

adja; a venni óhajtok folyó hó 22-én délután 2 órára az ó-temetőben kezdődő, az új temetőben folytatódó és az új templom körül végződő árverésre meghívotnak. Megjegyeztelik azonban, hogy ha az idő rövidsége miatt a nevezett napon az árverés félbeszakítatnék, az másnap vagyis folyó hó 23-án délelőtti 9 órákor folytatódik az új temetőben.

Ugyancsak a ref. egyház gondnoka felhívja azon rendes és józan életű egyéneket, akik az új-temetői csösz állást elnyerni óhajtják, hogy folyó hó 25-ig a ref. egyház gondnoki hivatalában személyesen jelentkezzenek.

Az állás május hó 1-én foglalandó el.

Veres Sándor
gondnok.

Szerencsétlenség a csanádi országuton.

Az automobil elütött egy
gyermeket.

Súlyos szerencsétlenség történt ma délelőtti Nagycsanád község országúján. Egy öt éves gyermeket elütött a gyorsan haladó automobil. A szerencsétlenség következtében a gyermek egy pár bordája betört s súlyos zúzódásokat szenvedett úgy, hogy válságos állapotban szállították kórházba szülei lakására. A szerencsétlenségről tudósításuk a következő:

Vásár volt ma Nagycsanádon. A szép tavaszi időben igen nagy forgalmu volt a vásár, melyre a vidéki falvakból is sokan eljöttek.

A vásári forgalom nagyon csábította a gyerekeket is, akik ott dögöngtek az uton s a vásári sátrak körül.

Igy történt, hogy a vásárból hazasiető Laticovics Pál nagykomlósi gyógyszerész autója elütötte az uton bámészködő Korek Anna 5 éves kis leányt. A szerencsétlenség következtében a kis leány rögtön eszméletlen állapotban terült el a földön. A bajt okozó gyógyszerész nyomban megállította az autót s s segítségére sietett a szerencsétlenül járt gyermeknek. Azonnal autójába vette s szülei lakására vitte a szegény gyermeket, akit nyomban orvosi kezelés alá vettek.

A gyermek állapota súlyos, de nem életveszélyes.

Azok temessenek el, akik
megöltek.

Agyonverték egy juhászbojtárt a
lakodalomban.

A virtuskodó legények korszaka még nem mult el a magyar falvakban. Itt még mindig agyonütik egymást a parasztok minden különösebb ok nélkül. A csendőrök, rendőrök hiába vigyáznak, nem használ semmit. Ha a szabolcsi legény vére szomjazik, akkor meg is szerzi magának azt.

Palicz Andráséknál Kaszáson lakodalom volt, amelyen hívott hivallan vendégek jelennek meg. Palicék a Kaszás-bokorban laknak és Gerhard-bokorbeliek is ejötek a lakzira.

Eleinte békésen ettek itt a legények, nemsokára nézeteltérések

támadtak közöttük s ebből bizony baj lett. A legények két pártira oszloítottak, kivonultak az utcákra és valóságos háborút rendeztek, amely halállal és súlyos sebesüléssel végződött. A kaszási és a gerhardi legények ólomfejt botokkal és bicskákkal dolgoztak, amelynek megis lett a szomorú eredménye. Ferkó János juhászt úgy megverték, hogy néhány óra alatt meghalt. Ifj. Ferkó János bojtár haladoklik a kórházban és Ferkó Pál sérülése is nagyon súlyos.

Ferkó János mielőtt meghalt husz legényt nevezett meg a csendőröknek és utolsó kívánsága az volt, hogy azok temessenek el, akik megöltek.

A csendőrök erélyes nyomozást indítottak, egész csapat legényt tartóztattak le, akiket most vallatnak.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelméi.

(412)

56. fejezet.

Egy boldogtalan asszony.

— Nem vihetlek magammal, tudom, atyád azt nem engedné, rebegte halkán. De majd sokat, nagyon sokat gondolkodok reád. Mindennap százszor, ezerszer... Aztán rólad álmodozom... Elképzelek, mint daliás fiatal embert mint völgyényt... Álomban örülni fogok szépségednek, boldogságodnak... S ha majd összezsap felettem a tenger kékes hulláma, a hideg, nedves sirban a te nevedet is a kalmira fagyaszja a halál... De te ne busulj mamuska halálán!... Ne tudd sona, hogy mi fűzte a tenger habjai közé... Gondold: eszelős, bolond volt, csak a Mártát szerette és az ő elveszte miatt tébolyodott meg és ugrott az Adriába... Csak majd néha... halottak napján... imádkozzál érettem. A szent szűz képe előtt gyujtsál gyertyát... mamuska látni fogja a másvilágról, leszáll hozzád, körülölelget, körülölelget... Ha pedig valaki rosszat mondana anyádról, oh annak fojtad torkára a szót, még ha az a valaki — apád is volna!...

Boriska végig simította homlokát.

Az hideg és verejtékes volt.

— Ejnye, ejnye, milyen badarságokat is beszélek én itt összevissza, mondotta magában, még felöltöm az edesen alvó gyermeket... Dénes nem szeret, ez a valóság! Én utazni megyek, ez a szomorú tény!... A többi kínzás, lelki gyötres, édes ficskám soha se tudjál róls, soha se lásd szülőid könnyeit!... Menjünk aludni... Utoljára a férjem házában...

Boriska lefeküdt.

Odakint az őszi szél sikongott, rázta, zörgette az ablakokat, kavarta, söpörte az utca porát.

A mennyezetről lefüggő éji lámpa rózsaszín fényt árasztott szét a szoba bútoraira.

Boriska lehunytgatta szemeit, de nem tudott aludni.

Ágyával szemben, a falon nagy fesembay függött. Máriát ábrázolta, amint előtte Gábiel arkangyal megjelenik. Mária alakja fehér lepalbe volt burkolva és egy imaszámolyon térdelt. Gábiel arkan-

gyal jobbában zöld pálmaággal, felhő gomolyban Mária előtt lebegett.

Boriska a szent képre nézett és imádkozott.

Nézte nézte a Mária légies alakját, e mellett halkán imát suttogott.

... Szemei félig becsukódtak... A Mária kép alakja összefolyt előtte... Az imát szaggatottan, összevissza rebegte... Mária alakjából a Márta, Boriska elvesztett kedves leányának szelid kép-mása lett... Mosolygott, virágokat szórt, éppen úgy, mint akkor, midőn Korbay a beteg édes anyja elé varázsolta...

Boriska áhitattal függött leánya kedves mosolygó arcán. Mosolygott, nevetett ő is, pedig szeméi már levoltak csukva s az, amit látott, csak képzelgés, látomány, álom volt!

Folyt. köv.)

RENTÉ
MOZGÓKÉP SZÍNHÁZ.

Vasárnap, március 22-én délután fél 5 és este 8 órákor kerül bemutatásra

A fekete álarc titka
3 felvonásos dráma.
Humoros.
Kivándorlás a mertaini sziklákhoz.
Színes természetes.

Hataros akrobatacsoport
Varieté.

A jó árusnő
Kacagató.
Tisztelettel
AZ IGAZGATÓSÁG.

Vasárnap este 10 órákor

**tombola-estély
a Korona kávéházban.**

Gyönyörű szép és rendkívül értékes nyereménytárgyak lesznek kisorsolva.
Kolompár Béla hangversenyez.

Kiadó földek. A makói gör. kath. lelkészi földek: Belső járandó lelei utmenti, ó palota utközi ugar (Koptató), az igási ut sóstavi Földek közti ugar, kopáncsi pusztai járandó és egy tehénjárás haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet Uri-utca 25. szám alatt.

50 hl. veresbor

jó minőségű, helyváltozás miatt azonnal eladó hektóliterenként 36 koronáért. 6 hektóliterenként is kapható. Értekezni lehet Bodor Antallal Dorozmán, a Ménés járási dűlőben, a Bába szőlő mellett.

Mindenszó egy-szeri közlése 6 fillér. Vastagabb betűből 10 fill.

Apró hirdetések

A legkisebb hirdetés 1 kor. Az apró hirdetések előre fizetendők

Ház eladás.

II. ker. Nap-utca 2. szám alatt levő házamat szabadkézből örökön eladom. Értekezni lehet a fenti szám a.

Tanuló vagy egy kifutó fiu fizetéssel felvétetik Csorba Ferenc a járásbíró mellett fűszer üzletében.

Ágybavizelés Rögtöni megszüntetés Kort és nemet közölni! Felvilágosítás ingyen. Gg. Pfaller, Nürnberg S. 220.(By.)

A Gróf Vay utcában Tráyer-féle HÁZ igen kedvező feltételek mellett eladó. Értekezni a Makói takarékpénztárnál.

Kiadó föld. Az igási utfélen Igaz Imre szomszédságában levő 2 és fél köblös ugarföld kukorica termés alá kiadó. Értekezni lehet Széll Imrével ugar 19. szám.

Eladó föld. A földéaki határban az országot mentén a 9-ik kilométer jeizónél levő 10 köblös ugarföld a rajta levő épületekkel együtt szabadkézből örökön eladó. Értekezni lehet Bakos Lászlóval a helyszínen.

Szent János-téren Mihelics-féle házam folyó évi május hó 1-től kezdve hasznóberbe kiadó, esetleg kedvező feltételek mellett eladó. Értekezni Dr. Dózsa Simon ügyvéd irodájában.

Földeladás. Az Ó-szegedi országot mellett levő Szilágyi-féle 100 kishold szántóföld kisebb-nagyobb parcellákban terméssel vagy anélkül szabadkézből eladó. Értekezni lehet Diósszilágyi Jánossal és dr. Diósszilágyi József ügyvéddel.

Eladó szélmalom. Teljesen téglából készült erős szélmalom három pár kövel, szita és koptatóval és egy hozzá tartozó épülettel egy szoba, egy konyha, egy kamrával és 460 négyszögöl portával szabadkézből örökön eladó. Értekezni lehet Vízhányó Istvánnal Földéakon 533. szám alatt.

Kiadó föld. Az igási utfélen tanyaföld tanyaépülettel együtt, ugyanott egy járandó és az igási uton a Szekeres Péter dülőjében másfél köblös ugarföld gabonatermés alá több évre hasznóberbe kiadó. Értekezni lehet Kotormán Mihálylyal Gyöngy-utca 34. ujszám alatt.

Kifutó fiu fizetéssel felvétetik a DROGÉRIÁBAN.

Kávémérés áthelyezés.

Van szerenósem a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy

kávémérésemet

Deák Ferenc-utca 3. szám alól Deák Ferenc-utca 6. szám alá (a Gombó-féle házba) helyeztem át,

A n. é. közönség további szives pártfogását kérve

tisztelettel
Oláh Jánosné.

Marhabórt, lóhbórt, borjubórt, juhbórt, csikóbórt és mindenfajta nyers bőrt veszek a legmagasabb napi árban.

Löwenstein Ármin

Deák Ferenc-utca 48. szám, Fácska-féle bormérés mellett.

Kiadó föld. A földéaki határban fekvő 333 kishold szántó föld, a melyen új gazdasági épületek, ártézi kut és szőlőskert is van, 1914. évi október hó 1-től kezdődőleg egy tagban, vagy kisebb parcellákban is, hosszabb időre hasznóberbe kiadó. Bővebb felvilágosítás a lakásomon bármikor nyerhető. Kövecz Antal építész.

Meghívó.

Vasárnap, március hó 22-én egy jóhírű zenekar közreműködésével halászbálat rendezek, melyre az igen tiszteletlanckedvelő közönséget ezuton hívom meg. Kiténő jó halpaprikás, rántott hal, valamint jó zamatos borok lesznek felszolgálva. Belépti-díj személyenkint térfi 60 fill., nő 40 fillér. Kezdeté este 7 órakor.

Csávás János

vendéglős
Arany-János u. 54. uj sz.

A Társaskocsi vállalat értesítése az utazó közönséghez.

Értesíti a társaskocsi vállalat a t. utazó közönséget, hogy a mai naptól kezdve és mindenkorra a viteldíjat tetemesen leszálítottuk és pedig:

Az aradésanádi v. állomásig vagy vissza 12 fill.
Az újvárosi szakasz az ártézi kutig 12 fill.
Az újvárosi áll. vagy vissza 24 fill.

Bérletjegy 15 menethez 1 kor.
50, 30 menethez 3 korona.

Tisztelettel:

a Társas-kocsi vállalat.

Nádeladás.

Elsőrendű szép enád, dugni, szegni, pallatolni igen alkalmas, nagy kékébe kötve, bármily mennyiségben kapható

Dózsa B. Samunál

Páva-utca 3.

Ugyanott apróra felvágott olcsón beszerezhető, vagy vagonként megrendelhető.

TÜZIFA

A „Korzó“ éttermében ma vasárnap március 22-én este nagy tombolaestély

lesz. Rendkívül szép és értékes nyereménytárgyak lesznek kisorsolva. Valódi müncheni „Salvator“ barna sör lesz kímérve. Tisztelettel

Ligeti Róbert, kávé.

Árverési hirdetés.

A csanádi vasut Makó állomásán március 23-án délután 2 órakor következő kézbesíthető és talált tárgyak nyilvánosan elárvereztetnek u. m.: 1 drb. üres hordó, botok, ernyők, 1 láda cognac 48 kg, 2 láda ruha és ágynemű 75 kg, 2 darab varrógép, 1 láda cukorka 63 kg, 1 láda piszkóta 20 kg, 1 láda kézmű 47 kg. Makón, 1914. március 20.

Babos,

állomás főnök.

334 - 1914. szám.

Árverési hirdetmény.

Magyarcsanád község tulajdonát képező és körülbelül 7646 kat. hold területen gyakorlandó

vadászati jog

Magyarcsanád községhezánál 1914. évi április hó 7-én délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen 1914 évi aug. hó 1-től 1920. évi június hó 31-ig terjedő időre nyilvános hasznóberbe adatik.

A kikiáltási ár évi 900 K, melynek 50 százaléka az árverés megkezdése előtt a községi pénztárnál letétbe helyezendő.

Részletes árverési feltételek Magyarcsanád község jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt (d. e. 8 óratól d. u. 1 óráig) megtekinthetők.

Magyarcsanád, 1914. márc. 16.

Magyarcsanád község előljárósága.

Apátfalva község határa, valamint a község tulajdonát képező Beka pusztá

vadászati bérlete

f. hó 28-án, vagyis szombaton délelőtt 9 órakor

Apátfalva községhezánál f. évi augusztus hó 1-től 6 évi időtartamra, azaz 1920. július 31-ig hasznóberbe fog adatni.

Az árverési feltételek Apátfalva községhezánál már e hét folyamán a hivatalos órák alatt a jegyzői irodájában megtekinthetők.

Apátfalva, 1914. március hó.

A községi előljáróság.

A fogak hófehérségét, tisztaságát csak úgy érhetjük el, ha állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi **Ideál-fogkrémet.** A szájnak és fogaknak kellemetlenségeit és számtalan betegségét megszünteti a KUDAR-féle

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elérhetjük, ha az Ideál-kézfinomítót használjuk!

Az arcon levő pattanásokat, foltokat eltávolíthatjuk, ha okos szerű kezelés mellett az Ideál-arckenőcsőt használjuk!

Végül az arcnak üdőségét, szépségét, fiatalágát csak úgy érhetjük el, ha

Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet, Ideál-poudert, Ideál-szappant

használunk. — Mindezen kiténő készítmények törvényes védjegygyel vannak

ellátva — és **KUDAR LAJOS** újvárosi gyógyszerárban szerezhetők be.

Telefon-szám: 68

Telefon-szám: 68.

KÖHÖGÉS.

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a Réthy-féle **cukorkánál.**

Millió ember szereti a világhírű RÉTHY-cukorkát, mert rendkívül kellemes ízű, a gyomrot, étvágyat nem rontja. Meghülés, hurut, köhögés ellen biztosan és gyorsan használ. Vásárlásnál vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetinek egyes darabján rajta van a „RÉTHY“-név. 1 doboz ára 60 fill. Kapható mindenütt.

Készíti:

RÉTHY BÉLA gyógyszerész Békéscsaba.

Ha nyomtatványra van szüksége, vagy hirdetni akar, úgy forduljon a Makói Független Ujság kiadóhivatalához. :: ::